

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8744,Kardynal-Jozef-Glemp-19292013-Prymas-dwoch-epok.html>
18.05.2024, 21:22

Kardynał Józef Glemp 1929-2013. Prymas dwóch epok

W środę wieczorem w Warszawie zmarł Prymas Senior Ksiądz Kardynał Józef Glemp. W kapłaństwie od 1956 roku. Przez blisko ćwierć wieku stał na czele polskiego Kościoła. Przeprowadził go z epoki zniewolenia do wolności.

Były to lata wyjątkowo trudne i przełomowe. Zwierzchnictwo nad Kościołem przejął latem 1981 roku po śmierci Prymasa Tysiąclecia, kardynała Stefana Wyszyńskiego. Rok 1981 to rok nadziei wywołanych przez Solidarność i rok zmiążdżenia tych nadziei przez stan wojenny. Ksiądz Prymas pragnął wówczas przede wszystkim uniknąć przelewu krwi. Nawoływał do zachowania spokoju. Nie dla wszystkich – również w samym Episkopacie i Kościele – była to droga słuszna. Tym bardziej, że komuniści bez skrupułów wykorzystywali postawę Prymasa do swoich celów – zwodząc go często, okłamując i oszukując. Ksiądz Prymas nawoływał do spokoju, ale jednocześnie otoczył opieką ofiary represji, pod jego patronatem działał specjalny Komitet. Kiedy w 2006 roku odchodził na emeryturę, powiedział, że stan wojenny to był czas najbardziej dotkliwy i bolesny. Do końca życia miał sobie za złe, że nie ustrzegł przed śmiercią księdza Jerzego Popiełuszki.

Przez całe lata osiemdziesiąte nawoływał do rozmów władzy ze społeczeństwem. Bez opieki i pośrednictwa Kościoła z Prymasem na czele nie doszłoby do kontaktów, które doprowadziły do przełomu czerwcowego 1989 roku. Miał też swój udział w powstaniu rządu Tadeusza Mazowieckiego.

Przyszło mu również zmierzyć się z trudami budowania nowej Polski po 1989 roku.

- Był człowiekiem pokornym, który potrafił korygować swoje błędy. Potrafił także przeprosić w imieniu Kościoła - to dowód duchowej wielkości - powiedział o nim abp Henryk Muszyński, który przejął z jego rąk funkcję prymasa.